

SPIS TREŚCI

Wstęp / 11

Nim zaczęła się historia / 17

Rozdział I. Postrzeganie osób z niepełnosprawnościami / 25

1.1. Starożytność / 26

1.2. Średniowiecze / 42

1.3. Nowożytność / 59

1.4. Czasy współczesne / 85

1.5. Podsumowanie / 90

Rozdział II. Pojęcie niepełnosprawności / 93

2.1. Ogólne pojęcie niepełnosprawności / 94

2.2. Upośledzenie umysłowe / 107

2.2.1. Pojęcie upośledzenia umysłowego / 110

2.2.2. Klasyfikacja upośledzenia umysłowego / 116

2.3. Osoby z niepełnosprawnościami narządu słuchu / 126

2.3.1. Pojęcie osoby z niepełnosprawnością słuchu / 127

2.3.2. Klasyfikacja głuchoty i niedosłuchu / 133

2.4. Osoby z niepełnosprawnościami narządu ruchu / 141

2.4.1. Pojęcie niepełnosprawności narządu ruchu / 141

2.4.2. Klasyfikacja niepełnosprawności z tytułu narządu ruchu / 144

2.5. Osoby z niepełnosprawnościami wzroku / 148

2.5.1. Pojęcie ślepoty i niepełnosprawności wzroku / 150

2.5.2. Klasyfikacja niepełnosprawności wzroku / 152

2.6. Podsumowanie / 158

Rozdział III. Rozwój rehabilitacji medycznej / 161

3.1. Starożytność / 162

3.2. Średniowiecze / 181

3.3. Wiek XVI–XVIII / 193

3.4. Wiek XIX i XX / 210

3.5. Podsumowanie / 236

Rozdział IV. Zaopatrzenie protetyczne i techniczne / 239

4.1. Protezy kończyn / 240

4.1.1. Protezy kończyn dolnych / 242

4.1.2. Protezy kończyn górnych / 256

- 4.1.3. Endoprotezy / 264
- 4.2. Protezy szczękowe / 267
- 4.3. Protezy oczne / 277
- 4.4. Implanty rogówki i wewnątrzgałkowe / 287
- 4.5. Protezy uszne / 292
 - 4.5.1. Okres mechanicznych pomocy słuchowych / 293
 - 4.5.2. Okres elektroakustycznych protez słuchowych / 304
 - 4.5.3. Okres elektronicznych aparatów słuchowych / 309
 - 4.5.4. Okres zaawansowanej protetyki słuchowej / 313
- 4.6. Wózek inwalidzki / 316
- 4.7. Kule łokciowe, pachowe i ramieniowe / 325
- 4.8. Balkonik / 334
- 4.9. Pies przewodnik / 335
- 4.10. Biała laska / 349
- 4.11. Okulary / 358
- 4.12. Szklą kontaktowe / 411
- 4.13. Sztuczne serce / 414
- 4.14. Sztuczna nerka / 416
- 4.15. Sztuczne płuco / 421
- 4.16. Podsumowanie / 424

Rozdział V. Rozwój rehabilitacji społecznej / 427

- 5.1. Starożytność i średniowiecze / 428
- 5.2. Wiek XV-XVI / 437
- 5.3. Wiek XVII-XVIII / 452
- 5.4. Wiek XIX / 455
- 5.5. Wiek XX / 466
- 5.6. Podsumowanie / 474

Rozdział VI. Likwidowanie barier w komunikowaniu się / 477

- 6.1. Likwidowanie barier w komunikowaniu się osób niesłyszących / 478
 - 6.1.1. Początki – gesty i symbole / 480
 - 6.1.2. Pierwotne języki migane / 483
 - 6.1.3. Złoty wiek języka migowego / 489
 - 6.1.4. Kształtowanie się współczesnego języka migowego i miganego / 499
 - 6.1.5. Języki migowe i migane współcześnie / 520
 - 6.1.6. Języki migowe i migane na ziemiach polskich / 530
- 6.2. Likwidowanie barier w komunikowaniu się osób niewidomych / 544
 - 6.2.1. Okres przedbrajlowski / 547
 - 6.2.2. Alfabet Braille'a / 559
 - 6.2.3. Pochodne alfabetu Braille'a / 565
 - 6.2.4. Brajlowska notacja matematyczna / 570
 - 6.2.4.1. Nemeth / 584
 - 6.2.4.2. Francuska brajlowska notacja matematyczna / 585

- 6.2.4.3. Niemiecka brajlowska notacja matematyczna / 586
- 6.2.4.4. Brytyjska brajlowska notacja matematyczna / 587
- 6.2.4.5. Holenderska brajlowska notacja matematyczna / 587
- 6.2.4.6. Polska brajlowska notacja matematyczna / 588
- 6.2.4.7. Japońska brajlowska notacja matematyczna / 588
- 6.2.4.8. *Woluwe* / 588
- 6.2.4.9. HRTeX i LaTeX / 588
- 6.2.4.10. AMS / 589
- 6.2.5. Brajlowska notacja chemiczna / 590
- 6.2.6. Brajlowska notacja muzyczna / 591
- 6.2.7. Inne systemy zapisu dla niewidomych / 593
- 6.2.8. Nauczanie niewidomych na ziemiach polskich / 603
- 6.2.9. Technika i urządzenia służące do pisania dla niewidomych / 606
- 6.3. Likwidowanie barier w komunikowaniu się osób
głuchoniewidomych / 624
 - 6.3.1. Alfabet Lorma / 624
 - 6.3.2. Metoda Samuela Gridleya Howe'a / 628
 - 6.3.3. Metoda Anne Sullivan / 629
 - 6.3.4. Tadoma / 631
 - 6.3.5. Pozostałe metody / 634
- 6.4. Likwidowanie barier w komunikowaniu się u osób z dysfunkcją
narządu mowy / 634
 - 6.4.1. Komunikacja alternatywna / 636
 - 6.4.2. System Komunikacji Symbolicznej Bliss / 641
 - 6.4.3. Piktogramy / 646
 - 6.4.4. System Symboli PCS / 647
 - 6.4.5. Symbole Rebus / 648
 - 6.4.6. Symbole Makaton / 649
- 6.5. Podsumowanie / 651

Rozdział VII. Likwidowanie barier fizycznych / 655

- 7.1. Likwidowanie barier architektonicznych w budynkach / 659
 - 7.1.1. Winda / 661
 - 7.1.2. Ruchome schody / 666
 - 7.1.3. Winda schodowa / 668
 - 7.1.4. Drzwi obrotowe / 670
 - 7.1.5. Drzwi automatyczne / 673
- 7.2. Likwidowanie barier urbanistycznych / 675
 - 7.2.1. Sygnalizacja świetlna na skrzyżowaniu / 677
 - 7.2.2. Przejście dla pieszych / 679
 - 7.2.3. Oznakowanie miejsc parkingowych przeznaczonych dla osób
z niepełnosprawnościami / 681
- 7.3. Likwidowanie barier transportowych / 683
 - 7.3.1. Likwidowanie barier w transporcie kolejowym / 684

- 7.3.2. Przystosowanie samochodów do potrzeb kierowców z niepełnosprawnościami / 687
- 7.3.3. Likwidowanie barier w transporcie publicznym – autobusy / 694
- 7.3.4. Likwidowanie barier w transporcie publicznym – tramwaje / 698
- 7.3.5. Likwidowanie barier w transporcie publicznym – metro / 702
- 7.4. Projektowanie uniwersalne / 705
- 7.5. Podsumowanie / 710

Rozdział VIII. Rozwój rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia chronionego / 712

- 8.1. Okres przedindustrialny / 715
- 8.2. Lata 1829–1914 / 728
- 8.3. Lata 1915–1943 / 736
- 8.4. Lata 1944–1966 / 750
- 8.5. Lata 1967–1989 / 758
- 8.6. Lata 1990–2010 / 765
- 8.7. Podsumowanie / 767

Rozdział IX. Sport osób z niepełnosprawnościami / 770

- 9.1. Geneza i początki sportu osób z niepełnosprawnościami na świecie / 771
- 9.2. Geneza i początki sportu osób z niepełnosprawnościami w Polsce / 778
- 9.3. Podsumowanie / 781

Zakończenie / 782

Bibliografia / 786

- Akty prawne / 824
- Netografia / 826
- Spis tabel / 839
- Spis rysunków / 840

Summary / 849